

Špatná Windows? Máme okamžité řešení!

Připoutejte se, prosím! Po aplikaci následujících tipů budou XP a Vista **STEJNĚ VYBAVENÉ** jako Windows 7.

MARKUS HERMANNSDORFER

Na počátku roku 2010 přijdou do prodeje Windows 7 – rychlý, intuitivní, bezpečný a štíhlý systém. Proč ale čekat? Zhruba osmdesát procent funkcí, které nabízí Windows 7, je možné nasimulovat pomocí freewarových nástrojů, dostupných jak pro XP, tak pro Vistu – a než budou Windows 7 v prodeji, bude to minimálně devadesát procent.

Chip vám prostřednictvím beta verze Windows 7 ukáže, čím je následovník Visty tak zajímavý a jaké nové funkce přináší. Těmi užitečnými pak vybavíme i vaše stávající Windows. Již dnes můžete pracovat v operačním systému zítřka.

Benchmark: 7 proti Vistě a XP

Abychom zjistili, jak rychlá jsou Windows 7 ve srovnání s Vistou a XP, nainstalovali jsme tyto tři systémy na jeden počítač – standardní PC s procesorem 2,4 GHz Core 2 Duo a 2 GB RAM. Poté jsme u všech tří změřili, jak dlouho startují a jaký poskytují výkon aplikacím.

START: Jak dlouho se spouští XP, to zjistíte pomocí nástroje Windows Boottimer (na Chip DVD). Nástroj měří čas od inicializace NTLoadru (ntldr.exe) až po natažení všech ovladačů a spuštění služeb. Vista a Windows 7 mají vnitřní nástroj, který jim dobu startu měří.

VÝSLEDEK: Na našem testovacím počítači potřebovala Windows 7 k naboštění 46 sekund, Vista jen 42 sekund. Zklamáním byl staříček: Windows XP potřebují ke startu 91 sekund. Vysvětlení tohoto výsledku? Visté pomáhají při startu pokročilejší techniky, jako je Superfetch. Naproti tomu XP musí bojovat s typickými příznaky stáří. Nainstalované aplikace, nestabilní beta verze a staré nepotřebné soubory házejí bývalému sprinterovi klacky pod nohy.

APLIKAČNÍ VÝKON: Celkový výkon počítače se nejlépe změní pomocí benchmarků. Ty jsme nachystali i na Chip DVD, abyste si sami mohli srovnat výkon a odhadnout, jak rychlý by mohl být váš počítač. Pro Windows XP jsme přichystali PCMark05, který je pro XP optimalizovaný, pro Vistu jsme připravili optimalizovaný PCMark Vantage. Na Windows 7 běží oba tyto benchmarky. Porovnání výsledků ale nebude zcela objektivní. Bylo by totiž třeba mít pro každou verzi Windows optimalizovaný benchmark, který by bral v potaz odlišnosti jednotlivých operačních systémů. To však není možné, protože pro Windows 7 takový benchmark zatím neexistuje.

Aby tedy bylo možné výsledky porovnat, spustili jsme PCMark05 na všech třech verzích Windows. PCMark Vantage jsme pak spustili jen na Vistě a Windows 7. Na XP už tento benchmark nespustíte.

VÝSLEDEK: Při měření benchmarkem PCMark05 utekla všem nová verze systému. Windows 7 získala 5 573 bodů, Vista skončila druhá s mírnou ztrátou a 5 399 body, třetí XP měla ztrátu 36% a dosáhla jen na 3 555 bodů.

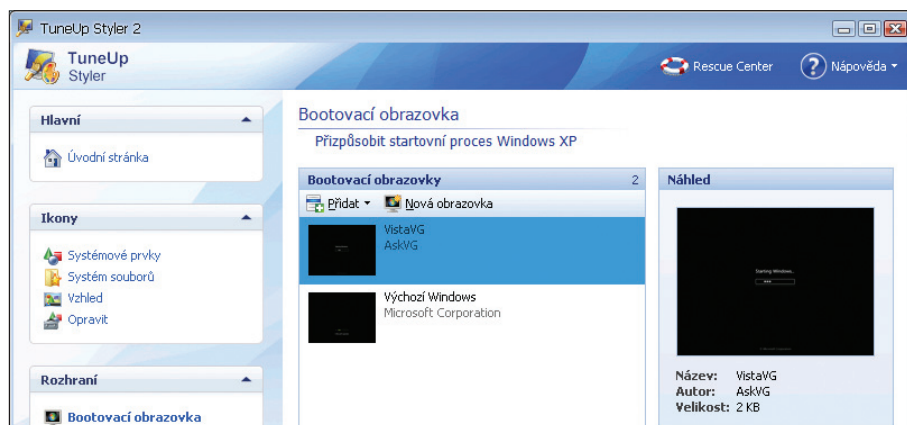
Při měření pomocí Vantage se pořadí otočilo. Windows 7 dosáhla jen 3 711 bodů, čímž těsně prohrála s Vistou, která skončila na 3 715 bodech. Součástí tohoto benchmarku jsou moderní procesy používané na současných PC. Jedná se tedy například o přehrávání HD filmů nebo o kopírování velkého množství fotografií. Naproti tomu PCMark05 obsahuje jen jednoduché úlohy, které jsou pro Vistu i Windows 7 maličkostí.

Tuning: Optimalizace Visty a XP

Nyní již víte, jak jsou na tom XP a Vista v porovnání s Windows 7. Tuning je třeba provést tam, kde bude mít největší účinek. Nejvíce uživatelů zatím stále používá XP, proto přichystáme návod právě pro tento operační systém. Stejný postup však můžete bez problémů použít i u Visty.

ÚKLID: Nejprve je třeba zbavit se všech nepotřebných souborů. K tomu můžete použít osvědčený CCleaner nebo můžete sáhnout po plné verzi tuningového nástroje TuneUp Utilities 2008, kterou najdete na Chip DVD. Pro XP doporučujeme spíše CCleaner, ve Vistě sáhněte po aplikaci TuneUp. Nakonec nezapomeňte ani na úklid registrů.

JEN POTŘEBNÉ: Kdo se podíval do programové nabídky Windows 7, uviděl nový trik Microsoftu. Messenger, Windows Mail i Movie Maker

Bootovací obrazovka: TuneUp Utilities umí změnit vzhled Windows, včetně bootovací obrazovky.

jsou pryč. Zmíněné programy je možné získat na požádání pomocí Windows Live Essentials. Výhoda: Tyto aplikace nemusí zatěžovat váš počítač, pokud je nepotřebujete, a není třeba je odinstalovávat složitým způsobem, jako tomu bylo u starších Windows.

Mají-li být rychlé i staré systémy, je třeba, aby používaly také rychlé aplikace. Zapomeňte na brzdy systému, jakými jsou například Nero nebo Acrobat Reader, a sáhněte po štihlých alternativách, tedy například po aplikacích CDBurnerXP nebo Foxit Reader. Oba programy najdete na Chip DVD.

Nakonec odstraňte i všechny aplikace, které nepotřebujete nebo které nepoužíváte. Zbytečně zabírají místo v registrech, jejich knihovny se zbytečně načítají a brzdí běh systému. Zvolte proto »Start | Ovládací panely | Přidat nebo odebrat programy« a odinstalujte všechny zbytečné harampádi.

Patříte-li mezi zkušené uživatele, můžete jít ještě o krok dál. Zatrhněte-li v okně s odinstalací také položku »Zobrazit aktualizace«, můžete se zbavit nepotřebných aktualizací systému. Zde ale opatrně. Odinstalujte jen ty aktualizace, které skutečně nepotřebujete. Vyberete-li aktualizaci a kliknete-li na položku »Klepnutím zde zobrazíte informace o podpoře«, zobrazí se informace o vybrané aktualizaci. My jsme narazili třeba na upda-

te pro XP s označením KB916595. Po prozkoumání podrobností jsme zjistili, že tato aktualizace řeší problém s chybovým hlášením »Stop OxD«. Nás ale na testovacím počítači tento problém nikdy nepotkal, proto je zbytečná i aktualizace. Kliknutím na »Odebrat« jsme se jí proto zbavili.

Další dietu dostanou XP po použití nástroje XPLite. Tato aplikace dokáže váš systém zbavit služeb, které nepotřebujete. Její trial verzi najdete na Chip DVD. Nástroj spusťte, přepněte se do záložky »Windows File Protection« a klikněte na »Disabled«. Změnu potvrďte kliknutím na »Apply« a restartujte počítač. Poté spusťte XPLite znovu, přejděte k záložce »Add/Remove Components« a klikněte na »Hide Professional Options«. Některé programy, které jsou v této nabídce přístupné, by odstranila až placená verze aplikace. Touto volbou zůstanou zobrazeny jen ty aplikace, které můžete odstranit i trial verzí. Nyní můžete procházet jednotlivé položky a odškrtnávat vše, co nechcete mít ve svých Windows nainstalované. Po dokončení klikněte na »Next«. XPLite vytvoří bod obnovy systému, pro případ, že by něco nevyšlo. Pak proběhnou potřebné úpravy a nakonec vyskočí okno s informací o dokončení. Potvrďte jej kliknutím na »OK« a restartujte počítač. Pokud by nenastartoval, můžete použít vytvořený bod obnovy systému. Je však vysoce pravděpo-

Funkce Windows 7

- Aeroshake** ► moderní ovládání oken
- Aerosnap** ► moderní ovládání oken
- CCleaner** ► čištění disků
- CDBurnerXP** ► vypalování
- Foxit Reader** ► čtečka PDF
- KeePass** ► trezor na hesla
- Loginscreen** ► výměna přihlašovací obrazovky
- nLite** ► vlastní instalační disk Windows XP
- Paint.NET** ► malovací program
- PCMark Vantage** ► benchmark pro Vistu a Windows 7
- PCMark05** ► benchmark pro Windows
- Power Calculator** ► sofistikovaná kalkulačka
- QTAddressBar** ► pokročilý řádek adresy
- Replacer** ► výměna přihlašovací obrazovky
- Seven Boot Screen** ► bootovací obrazovka z Windows 7
- Seven Remix Vista** ► úprava vzhledu systému
- Seven Remix XP** ► úprava vzhledu systému
- Taskbar Iconizer** ► úprava systémové lišty
- Taskbar Shuffle** ► individualizace systémové lišty
- TrueCrypt** ► šifrování
- TrueTransparency** ► průhledná okna ve Windows
- TuneUp 2008** ► plná verze tuningového nástroje
- Vista Drive Status** ► grafické zobrazení obsazeného místa na discích
- Visual Tooltip** ► náhledy minimalizovaných oken
- vLite** ► vlastní instalační disk Visty
- Windows Boottimer** ► měření doby startu systému
- Wordpad 2009** ► textový editor
- XPLite** ► odstranění nepotřebných aplikací
- Microsoft .NET Framework 3.5** ► soubor knihoven

 NA DVD: Programy k tomuto článku najdete na DVD pod indexem TUNING.

dobné, že vše proběhne v pořádku a přivítá vás rychlý systém bez zbytečné zátěže.

VLASTNÍ INSTALAČNÍ DVD: Jak uživatelé Visty, tak uživatelé XP využívají většinou jen některé nástroje, které jim systém nabízí. Je tedy lepší, když si připraví vlastní instalační DVD, na které umístí přesně to, co od svého systému požadují. Pro vytvoření takového Setup-DVD slouží v případě XP nLite, v případě Visty pak vLite. Přehledný průvodce vám pomůže s vytvořením finálního ISO obrazu, který obsahuje instalaci příslušného operačního systému. ISO pak pomocí vypalovacího programu, například zmíněného CDBurnerXP, vypálíte na médium. Ještě před samotným vypálením však doporučujeme vytvořit ISO vyzkoušet ve virtuálním počítači, abyste si potvrdili, že funguje korektně.

MĚŘENÍ: Po silné odučňovací kúře jsme se u XP dostali na hodnotu 3 925 bodů, což je jistě zlepšení (měřeno samozřejmě aplikací

PCMark05). Značně se zrychlil start systému – ten se nyní spustí za 15 sekund.

Funkce: Z Windows 7 do XP/Visty

Po úklidu systému jsou oba starší operační systémy srovnatelně rychlé jako Windows 7. Jenže rychlost není všechno. Windows 7 nabízí množství nových funkcí, které starým Windows chybí. Naštěstí je možné doplnit je pomocí freewarových nástrojů.

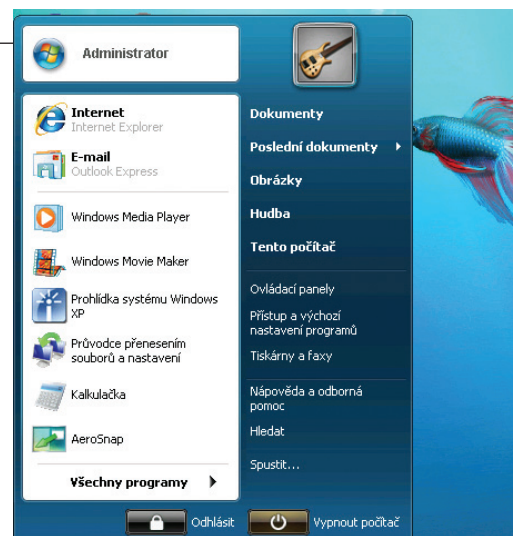
K tomu, aby vše klaplo, potřebujete mít nainstalovaný .NET Framework 3.5, protože jen jeho pomocí můžete získat všechny funkce. Instalaci najdete na Chip DVD. Po instalaci se můžete pustit do přestavby.

NOVÝ DESKTOP: Uživatelé 32bitových Windows mají situaci velmi jednoduchou. Stačí nainstalovat aplikaci Seven Remix XP, případně aplikaci Seven Remix Vista (obě jsou na Chip DVD). Tyto balíky změni celý vzhled Windows – systémovou lištu, zvuky, pozadí, zkrátka i stará Windows budou vypadat stejně jako Windows 7. Instalace programu je automatická a rozhodně při ní nerušte volbu, aby si aplikace vytvořila bod obnovy. Jedná se totiž o pořádný zásah do jádra celého systému, a pokud by se něco nepodařilo, možnost sáhnout po bodu obnovy je výhodná. Před instalací rovněž doporučujeme deaktivovat všechny bezpečnostní nástroje, kterým by vadilo, že měníte systémové soubory. Po novém spuštění počítače bude systém vypadat stejně jako Windows 7. Nyní nezapomeňte znovu spustit bezpečnostní programy.

BOOTSCREEN: Aby nikdo nepoznal, že pod kabátem Windows 7 se skrývá starý operační sys-

tém, je potřeba provést další úpravy. Nejprve je třeba změnit bootovací obrazovku, která se zobrazuje při startu systému. Nejjednodušší cesta ke změně vede přes plnou verzi aplikace TuneUp Utilities 2008 z Chip DVD. Tato aplikace umí bootovací obrazovku změnit. Samotnou obrazovku z Windows 7 jsme pak pro vás nachystali na Chip DVD. Složku s bootovacím screenem si zkopírujte do počítače. Poté spusťte TuneUp Utilities 2008 a klikněte na »Přízpůsobení systému | Změnit bootovací obrazovku«. Otevře se nové okno. V něm zvolte »Přidat | Načíst bootovací obrazovku ze souboru« a z adresáře, který jste si zkopírovali z Chip DVD, vyberte soubor »VistaVG Seven Boot Screen.tbs«. Poté klikněte na »Instalovat« a potvrďte hlášku. Při příštím spuštění počítače již uvidíte moderní startovací obrazovku.

PŘIHLAŠOVACÍ OBRAZOVKA: Nejprve budete potřebovat nástroj Replacer z Chip DVD. Celou jeho složku přepokopírujte na pevný disk v počítači a spusťte soubor »Replacer«. Otevře se černé okno. Nyní postupujte velmi opatrně. Otevřete složku »Windows\System32« a najdete soubor »logonui.exe«. Ten přetáhněte do černého okna a stiskněte klávesu [Enter]. Poté do toho samého okna přetáhněte soubor »logonui.exe« z Chip DVD. Najdete zde dvě verze – pro normální a pro širokoúhlovou obrazovku; vyberte podle typu vašeho monitoru. Výběr opět potvrďte stisknutím klávesy [Enter]. Nakonec je třeba potvrdit, že souhlasíte se změnou. Na klávesnici proto stiskněte klávesu [Y] a potvrďte. Během několika sekund dojde k záměně. Po restartování počítače vás přivítá nová přihlašovací obrazovka.

Optická změna: Windows 7? Ne, to jsou upravená XP.

AERO SNAP: Stejnomený nástroj z Chip DVD vám tuto funkci přinese z Windows 7 přímo do XP. A že jste se s funkcí Aero Snap ještě nesetkali? Jedná se o funkci oken v nových Windows. Pomocí myši je možné okna různě dokovat, maximalizovat, minimalizovat apod. Jak to funguje v praxi? Pokud okno přesunete k pravému nebo levému rohu, automaticky změni svoji velikost na půl obrazovky. Přesunete-li jej nahoru, celé okno se maximalizuje. Stačí jen okno uchopit, přesunout – a efekt je na světě.

AERO SHAKE: Další zbrusu nová funkce ve Windows 7. Máte otevřeno velké množství oken. Chcete je všechny minimalizovat, kromě jednoho. Jak to provést? Můžete po jednom okno minimalizovat, to je ale zdoluhavé. Také můžete stisknout klávesy [Win]+[M], tím ale minimalizujete všechna okna. Nakonec můžete uchopit to okno, které chcete nechat otevřené, a „zatřepat“ myší. Všechna ostatní okna se minimalizují. A chcete-li pak ostatní okna zase obnovit, stačí opět zatřepat otevřeným oknem. Tak to funguje ve Windows 7. Chcete-li tuto funkci i v XP nebo ve Vistě, spusťte soubor »Aero_Shake_1.3.exe« z Chip DVD.

Tento freeware nabízí proti Windows 7 ještě jednu výhodu. Otevřete-li konfigurační soubor, můžete si nastavit parametry „třepání“ – tedy o kolik je třeba okno při třepání posouvat a kolikrát, aby to program již akceptoval jako příkaz pro shake.

SUPERLIŠTA: I systémová lišta prošla v nových Windows 7 obměnou, a tak ani naše staré systémy nemohou zůstat pozadu. Pomůže nám nástroj Taskbar Iconizer z Chip DVD. Spusťte jej a zvolte »Windows 7 Type Iconized«. Potvrďte kliknutím na »OK«.

Aby bylo možné provádět ještě podrobnější konfiguraci lišty, spusťte aplikaci Taskbar Shuffle.

Pro dokonalý výsledek nezapomeňte z Chip DVD zkopírovat i aplikaci Visual ToolTip. Ta zajistí, že u minimalizovaných oken se zobrazí

INFO

Proč jsou Windows 7 rychlejší než XP a Vista

Dokonce i na netboocích a slabých počítačích běží beta verze Windows 7 rychle. Ale proč? Microsoft se pustil do řešení největšího nešvaru Visty – nepřiměřené spotřeby výpočetního výkonu. Za vyšší výkon bojuje na několika frontách.

VÝBĚR PROGRAMŮ

Windows již nejsou přecpaná aplikacemi, o které nestojíte – ať už se jedná o Movie Maker, Messenger, nebo o program pro práci s e-maily. Kdo o tyto aplikace stojí, může si je stáhnout ze stránky <http://download.live.com>.

MĚNĚ SLUŽEB

Bravo, Microsofte! Konečně se spolu se systémem nespouští množství služeb, které byly vstupní branou pro hackery. Nyní je to jen 48 nejdůležitějších služeb. Pro srovnání – ve Vistě jich startuje 74. Kromě vyšší bezpečnosti to znamená také kratší dobu spouštění.

DIRECTX 11

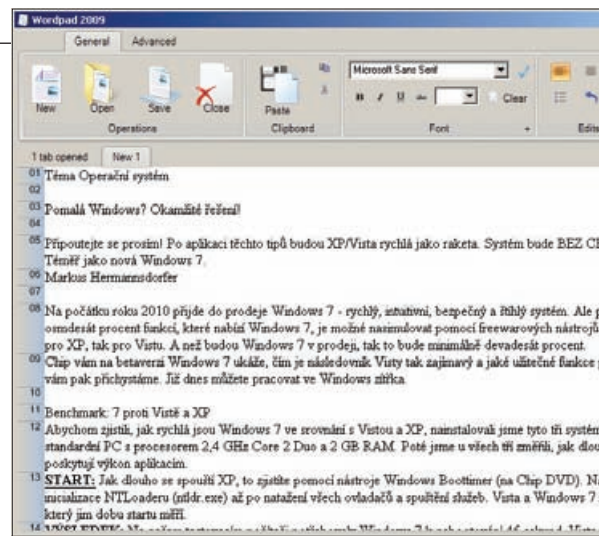
CPU musí u Windows XP provádět velké množství grafických výpočtů. Tím se procesor zatěžuje a není dost výkonu pro ostatní činnosti. Vista umí díky DirectX 10 některé činnosti přesunout z procesoru na grafickou kartu, o výpočet se pak stará GPU. Windows 7, využívající DirectX 11, pak mohou jakýkoliv náročný výpočet svěřit právě GPU. Navíc nVidia vyvinula jazyk označovaný jako „Cuda“, který umožňuje programovat výpočty přímo pro GPU. Tato funkce v budoucnu přinese všechny náročné výpočty na extrémně výkonné GPU.

PARALELNÍ NAČÍTÁNÍ OVLADAČŮ

Nová Windows umí při spuštění systému zavádět více procesů a ovladačů paralelně. To šetří velké množství času. Může se zdát, že tato technologie přinese nestabilitu a problémy, v beta verzi ale zatím vše funguje. Především výrobci hardwaru musí dodávat odladěné a stabilní ovladače.

Minináhled: I v XP lze aktivovat náhled minimalizovaných oken.

Ribbon design: Ovládání ve stylu Windows 7 si můžete vyzkoušet na novém Wordpadu 2009.

náhled aplikace pouhým přiblížením myši k minimalizovanému oknu, tak jako to umí Vista nebo Windows 7. Navíc si aplikaci můžete velmi detailně nakonfigurovat, takže si sami určíte, jak velký bude náhled okna, jak rychle se zobrazí nebo jaká animace se pro vykreslení použije. Velkou výhodou tohoto nástroje je, že lze nastavit, aby se náhledy vykreslovaly jen při nižším zatížení CPU (defaultně do 75% zátěže CPU). Nástroj vás tak nebude brzdit, pokud budete potřebovat plný výkon počítače.

PRŮHLEDNÉ EFEKTY: Dovedte změnu k dokonalosti a nezapomeňte ani na okna. Nástroj True Transparency simuluje efekt označovaný jako „Aero Glass“. Jedná se o efekt, který je přístupný už ve Vistě, v XP ovšem chybí. Způsobuje, že okna se zdají průhledná. Program se však nikam neinstaluje, pouze se spouští. Aby se spustil vždy spolu s Windows, klikněte na jeho ikonu v systémové liště pravým tlačítkem a zvolte »Run at Startup«.

LEPŠÍ PŘÍSLUŠENSTVÍ: Aplikace obsažené ve Windows, jako je WordPad, Malování nebo

Kalkulačka, jsou ve Windows 7 v mnohem lepší formě a vypadají lépe. Kdo pracuje v Office 2007, tento nový design, označovaný jako Ribbon, moc dobře zná. Jeho výhodou je, že většina funkcí je dostupná na dvě kliknutí. Chcete-li tyto moderní nástroje používat i ve starém systému, není to žádný problém. Naše freewarové alternativy se programům z Windows 7 vyrovnají.

Místo Malování jsme pro vás nachystali povedenou aplikaci Paint.NET. Kalkulačku nahradí aplikace Power Calculator.

Chcete-li si vyzkoušet práci v designu Ribbon, najdete na Chip DVD Wordpad 2009 RC1. Ten nabízí podobný způsob ovládání, jako má Office 2007.

Co se prohlížeče týče, Internet Explorer 8 bychom zatím nedoporučovali. Vhodnější bude sáhnout po osvědčeném Firefoxu. Rovněž Windows Media Player 12 není ještě v takové fázi, abychom mohli doporučit jeho instalaci. Proto raději sáhněte po osvědčeném VLC media playeru.

Pokud by vám chyběla funkce šifrování disků, můžete použít open-source program TrueCrypt, který vám soubory, adresáře i celý systém zašifruje.

DOPORUČENÍ: Instalujte jen ty aplikace, které pro vás mají význam a které potřebujete. Instalací aplikací, které pro vás nejsou užitečné, si systém pouze zaneřádíte nepotřebným balastem.

POSLEDNÍ DOBROUŠENÍ: Aby byl dojem z XP předělaných na Windows 7 perfektní, chybí ještě jedna drobnost – řádek adresy. Ten je v nových Windows aktivní, díky čemuž se v hluboké adresářové struktuře dostanete k vyšším adresářům prostřednictvím jediného kliknutí. Řádek s cestou je vlastně nahrazen ikonami. Dále doporučujeme nainstalovat program KeePass, který se stará o správu vašich hesel, funguje stejně jako trezor hesel ve Windows 7. A pokud chcete, aby se graficky zobrazovalo obsazené místo na disku, sáhněte po nástroji Vista Drive Status. AUTOR@CHIP.CZ